

SPIS TREŚCI

<i>Od Wydawcy</i>	11
<i>Wprowadzenie</i>	13

CZĘŚĆ I

W POSZUKIWANIU TEORETYCZNYCH ODNIESIĘĆ

Rozdział I

Edukacyjne właściwości relacji międzyludzkich

Człowiek w relacjach edukacyjnych	21
Spojrzenie na istotę wychowania i edukacji	24
Edukacyjne implikacje stosunków społecznych	27
Mechanizmy i ograniczenia edukacyjne w interakcjach społecznych	29
Człowiek z drugim człowiekiem – zasady relacji	34

Rozdział II

Sieć wsparcia społecznego w życiu człowieka i jego rodziny

Biologiczne i środowiskowe koncepcje rozwoju	39
Daleka i bliska perspektywa socjalizacji dziecka w rodzinie	44
Rodzina elementem „spirali życzliwości”	52

Rozdział III

Dysonans społeczny w wychowaniu a cele edukacyjne

Wprowadzenie	69
Wychowanie młodych pokoleń w warunkach dysonansu społecznego	72
Pedagogika wywiedziona z dysonansu społecznego	74

Rozdział IV

Alternatywność jako wyzwanie i cecha współczesnej pedagogiki

Źródła alternatywności w pedagogice	83
Współczesne dylematy alternatywności	86
Logiczne podstawy alternatywności	90
Filozoficzne i pedagogiczne przesłanki alternatywności	92
Edukacyjne aspekty rozwiązań alternatywnych	94
Koncepcja szkół alternatywnych	98
Konsekwencje dla pedagogiki jako nauki o człowieku	101

Rozdział V

Spoleczeństwo ryzyka – perspektywa polityki społecznej

Pomiędzy konsonansem a dysonansem w wychowaniu	107
Wychowanie w społeczeństwie ryzyka	113
Jaka jest przyszłość świata?	116
Rodziny obszaru ryzyka	119
Wsparcie dla rodzin z obszaru ryzyka	122
Uwagi końcowe	124
Wnioski	127

Rozdział VI

Rola pedagogiki w społeczeństwie przetrwania i/lub rozwoju

Warunki życia w społeczeństwie transformacji	131
Człowiek w społeczeństwie zdolnym do przetrwania lub rozwoju	134
Cechy społeczeństwa przetrwania	137
Spoleczeństwo zdolne do rozwoju	142
Uwagi końcowe	145

CZĘŚĆ II

OBSZARY RELACJI EDUKACYJNYCH

Rozdział VII

Dziecko w rodzinie społecznego i indywidualnego ryzyka

Rodzina elementem społeczeństwa ryzyka	151
--	-----

Zjawisko patologii i dewiacji w życiu rodziny	152
Rodziny ryzyka socjalnego w Polsce	160
O model racjonalnej polityki prorodzinnej	164
Teoretyczny model pomocy społecznej względem rodziny	167
Rodzina a reforma edukacji	173

Rozdział VIII

Rodziny współczesne jako źródło sieroctwa społecznego

Dzieciństwo osierocone czy zagrożone społecznie?	177
Dziecko w rodzinie funkcjonalnej i dysfunkcjonalnej	180
Rodzina funkcjonalna i dysfunkcjonalna w ujęciu pedagogicznym	183
Subiektywne i obiektywne czynniki trwałości rodziny i małżeństwa	189
Czynniki trwałości lub rozpadu małżeństwa	193
Profilaktyka czy leczenie skutków?	196

Rozdział IX

Nietolerancja jako źródło dewiacyjnych zachowań młodzieży

Wprowadzenie	203
Kilka słów o tolerancji i nietolerancji	205
Nietolerancja odmienności jako hamulec rozwoju osobowości	206
Narkomania w opinii społecznej	208
Stosunek społeczeństwa do homoseksualistów	211
Niektóre dyrektywy pedagogiczne	216

Rozdział X

W kręgu agresji, przemocy i brutalizacji życia

Przemoc i agresja w społeczeństwie transformacji	219
Przejawy i rozmiary brutalizacji współczesnego życia	223
Pytania o źródła agresji – naznaczenie społeczne czy genotyp?	225
Zachowania agresywne pseudokibiców	228
Pseudokibice piłkarscy jako element widowiska sportowego	231
Próby wyjaśnienia zjawiska chuligaństwa i brutalnych zachowań pseudokibiców	235
Potrzeba społecznej profilaktyki	239
O program przeciw brutalizacji życia	240
Co radzi psychologia i pedagogika społeczna?	242

Rozdział XI

Pomocniczość w pracy socjalnej. Dylemat Samarytanina

Wprowadzenie	247
Zasady w obszarze pomocy społecznej	248
Dalekie i bliskie bariery ludzkich nierówności	251
Oblicza nierówności społecznych	257
Ubóstwo i bieda	260
Ku racjonalnej pomocniczości, a nie zniewoleniu socjalnemu	263
Co na to nasza polityka prorodzinna?	265
Przywódcy duchowi i liderzy polityczni o pomocniczości	269
Co o pomocniczości państwa sądzą współcześni ekonomiści?	272

Rozdział XII

New Age – Nowa Era w dziejach świata a wychowanie

Wprowadzenie	277
Czym jest ruch <i>New Age</i> ?	279
Czy kultury religijne stanowią zagrożenie dla młodzieży?	282
Subkultury i sekty w życiu młodzieży a wychowanie	285
Droga do wolności czy uzależnienia?	288

Rozdział XIII

Samotność licealistów – rodzaj relacji z otoczeniem

Wprowadzenie	291
Oblicza samotności	292
Rozmiary zjawiska	294
Samotność młodzieży licealnej – analiza przypadków	297
Próba podsumowania	306
<i>Postscriptum</i>	309

Rozdział XIV

Profilaktyka zachowań dewiacyjnych i patologicznych młodzieży w reformie edukacji

Ustalenia terminologiczne	311
Katastroficzna diagnoza	313
Zmiana opcji praktycznych?	316
Konkretne zamierzenia	318
Co ze skutecznością?	320

Rozdział XV

***Survival* jako metoda resocjalizacji nieletnich przestępców**

Brutalizacja życia w społeczeństwie transformacji	323
Sztuka przetrwania czy edukacja antycywilizacyjna	324
O pewnym eksperymencie naturalnym w zakładzie poprawczym	327
Efektywność <i>survivalu</i> w opinii wychowawców	332
Ocena zajęć <i>survivalowych</i> przez wychowanków zakładu poprawczego	335
Socjalizacyjne i resocjalizacyjne wartości <i>survivalu</i>	337
Bibliografia	341
Contents	371
Inhaltsverzeichnis	372